

# Lumina Sibiului

Foaie săptămânală pentru poporul românesc

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . : Lei 40--  
Pe o jumătate de an : . . . . . : „ 20--  
Pe un părțar de an . . . . . : „ 10--

— Un număr 1 Leu. —

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:

Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor responsabil: Preotul Iosif Trifa.

se primesc la adresa redacției din strada Mitropoliei 45.

PREȚUL UNUI NUMĂR

Un sir petit 3 Lei pentru odată, dacă se cumpără mai multe ori se dă rabatul cuvenit.



## Roadele Duhului.

Acum Duminecă avem praznicul pogorârii Duhului sfânt, iar apostolul Pavel într-o sa epistolă către Galateni (5, 22) scrie că «roada Duhului este: dragostea, bucuria, pacea, îndelungă răbdarea, credința, blândețele, înfrângarea poftelor». Față de aceste, apostolul spune că roadele «trupului» și ale păcatului sunt: «desfrânrile, slujba idolilor, vrajbele, sfezile, zavistiile, gâlcevele, împărecherile, bețiile».

Creștinilor! Ispitiți-vă și căutați pe cari din aceste două feluri le aveți în sufletul vostru și în purtările voastre. Românilor! Cercetați-vă și spuneți pe cari din aceste două feluri le aveți în casa voastră și în țara voastră. Se pare că le avem în cele mai multe locuri pe cele din urmă. Avem «desfrânrile» cari au făcut din unele orașe și sate adevărate Sodome. Avem «slujba idolilor»: lăcomia de a face «căștiguri», bani și plăceri. Avem apoi din belșug în politică, în orașe și în sate: «vrajbele, zavistiile, împărecherile».

Să îngenunchem dar în praznicul Duhului și să cerem pogorârea focului sfânt și curățitor peste noi și stările noastre: Duhul adevărului vino și te sălașluește la noi! Duhul dreptății, pogorâte între noi ca să te simțim toti pe tot locul! Sălașluește te la noi și între noi, Duhul înțelegerii și pune capăt cumplitelor certe și desbinări dintr-o frată! Pogorâte Duhul «înfrânrile poftelor» și trezește în oamenii de azi dorul după o viață mai curată, mai sufletească, trezește dorința sfântă după înălțimile curate ale virtuților evanghelice! Duhul înțelepciunii și temerii de Dumnezeu, înțelepește-ne pe toti ca să înțeleagă toti că numai pe temelia de piatră a credinței și moralului au putut neamurile clădi mărire statornică.

Vino Duhul dragostei deaproapelui și ia cuțitul lăcomiei din mâna și inima celorce «pândesc pe văduva și săracul», ca să facă căștig din lipsurile lor. Te aşteptăm și pe Tine Duhul muncii creatoare, să vi, să te sălașluești în aceste vremuri și între acești oameni, cari «numai banul îl vânează și căștigul fără muncă» (Eminescu).

Și acum în urmă pentru Tine îngenunchem Duhul înoirii și primenirii oamenilor și moravurilor! Vino focul Duhului curățitor și curățește aluatul cel vechiu și ne dospește «aluat nou» și «frământătură nouă»!

## Puterea bisericii naționale.

— Vizitațiunea canonica a I. P. Sfîntului mitropolit Nicolae în Secuime. —

La Sfântul Gheorghe, în Treiscaune, se înnoise biserică ortodoxă și sfintirea ei a fost îndeplinită de Însuși Părintele mitropolit Nicolae. Praznic de rară însuflare religioasă și națională pentru poporul românesc din Secuime, chinuit atâta veacuri de asuprelile străinului vrășmaș și lovitură fără milă mai ales în cursul răsboiului. Trebuia acum să li-se dea o dreaptă răspplată de recunoștință celor ce au stat împotriva tuturor ispitelor și umilirilor, iar celor ce au căzut sub lovitură, amenințări și silă să li-se ajute ca să se ridice iarăși. A și făcut-o din belșug Părintele mitropolit.

Din Sibiu a plecat însoțit de asesori consistoriali, de diaconi și corul seminarului teologic, ca slujba religioasă să fie cât mai înălțătoare. La sfintirea bisericii a fost acolo și corul școală normale «Andreiu Șaguna» din Sibiu, ca să înalte și mai mult măreția prăznuirii bisericești și prin cântecele dela concertul de seara să trezească mândria sufletului românesc în acel colț de pământ, gata să se înstrâneze cu totul sub stăpânirea ungurească.

A fost la Sf. Gheorghe o sărbătoare bisericească și națională românească cum n'a mai văzut alta acel ținut. A zguduit adânc sufletele, a trezit nădejdi nouă și a întărit increderea în puterile românismului, ce învie acum din nou prin toate mijloacele: biserică, școală, armată, administrație și prinde stăpânire tot mai largă.

Sunt greutăți și piedeci multe în calea reinălțării românismului de acolo. Dar cu pricepere și stăruință nepregetată pe început va fi iarăși românească viața acestor sate multe, cari și-au pierdut limba, portul și uneori și obiceiurile, păstrându-și întreg numai sufletul legat cu credința de biserica ortodoxă românească. La altarul acestei bisericii să strângău să se închine bieșii oameni și atunci când nu înțelegeau o vorbă din slujba ei. Aici își găseau măngăiere și întărire. Iată aici stă puterea talinică a bisericii naționale: ea a păstrat sufletul curat și românesc și atunci, când toate celelalte legături cu neamul erau pierdute pentru România din Secuime.

Dela Sfântul Gheorghe Părintele mitropolit a cutreerat 18 zile de arândul toate satele din protopopiatul Treiscaunelor, făcând slujbe și cuvântând mulțimii despre Hristos și învierea națională. A fost primit pretutindenea cu alai mare, cu cântece de bucurie, cu flori și cu lacrimi de acei ce nu mai văzuseră vladică românesc. Si su-

fletul oamenilor s'a trezit de nou mândru și plin de nădejde. Dacă bătrâni nu și vor mai învăța limba uitată, cu atât mai frumos spor fac copii de școală. În Doboli o copilă de 9 ani, care înainte cu 2 ani n'a știut o boabă românește, spune frumos cuvinte de bun venit Părintelui mitropolit, în apropierea căruia se simte fericită ca și copii binecuvântați de Hristos. Alii cântă și joacă românește, spun poezii și alte lucruri de învățătură și frumusețe românească.

Mai greu este pe satele unde nu-i nici preot nici învățător român. Singura dorință cu care cădeau înaintea I. Preasfinției Sale bieșii oameni era să le trimeată preoți, ca să-i lumineze și să-i învețe. Prin biserică s'au ținut în trecut de chiniuri și de biserică mai ales își leagă și nădejdile din viitor.

Nu de politică multă le arde oamenilor la țară. Cultură, lumină și bună încreștere cer ei, pe care numai biserică și școală le poate da. Pe aceste două și pe slujitorii lor să-i înzestreze oblăduitorii țării cu puterea de lipsă ca să-și poată îndeplini apostolatul.

## Repausul de Duminecă.

S'a început de-abinele sfântă muncă a câmpului. Lucrează pământul și soarele. Se umple de viață lumea întreagă. Plugarii, ca albinele ies la munca câmpului, ca să agonisească pentru ei și pentru toți oamenii pâinea cea de toate zilele.

Orice zi pierdută e o pagubă și unăcat. Cine nu seamănă primăvara, n'are ce culege toamna și e amenințat să peară de foame. Cine seamănă pleavă și sămânță seacă, se va osteni în zadar. Munca câmpului e ocupăția noastră de căpetenie. Pământul simte mâna harnică a celui cel răscolește și îl răsplătește. Înainte de începerea muncii de câmp, plugarul român, ca bun creștin să curățe de păcate și să cuminecat în Păresimi și a stropit cu apă sfântă sămânța înainte de a o închide în pământ. Sămânăturile trebuie mereu plivite și îngrijite, ca să nu le năpădească buruenile rele. Cine lasă burueana lângă firicelul bun, va vedea că răul apucă putere și năbușește firicelul. Tânărul are vesnic sub ochii săi pildă despre puterea năravurilor cele din sufletul omenesc.

După șase zile de muncă urmează ziua odihnei. Odihna nu e lene ci schimbarea ocupăției. Se odihnește viața omului și servitorul și muncitorul sărac.

Când Evreii erau în umbra Piramidelor din Egipt, în robia lui Faraon, n'a-

veau zi de odihnă, ci roboteau de dimineața până seara, din tinerețe până la bătrânețe, bărbați și femei. Iar când au eșit din robie, le-a poruncit Dumnezeu prin Moise, să ţie odihnă Sâmbăta, în semn că nu mai sunt robii lui Faraon ci robii lui Dumnezeu, iar cine are pe Dumnezeu stăpân, acela e slobod.

Și s'a păstrat această lege până în ziua de azi cu deosebirea că creștinii țin z'ua Duminecii, ziua Invierii lui Hristos.

Abateri s'au mai făcut mai târziu, dar în țările credincioase, ziua Duminecii se ține cu mare sănătate. Cei ce au umblat prin America, își aduc aminte că lumea umple de trei ori bisericile, unde se cântă frumos și răsună glasul preoților ca al pro-rociilor de altă dată.

Acolo nu se petrece, nu se joacă, nu se benzhetuște. După biserică muncitorii de fabrici ies Dumineca la plimbare prin păduri, în parcuri cu verdeță, unde mu-zicale cântă și desfătează publicul.

Nici un gheșeft nu se face Dumineca, zile de lege și daraveri oficiale nu se în-găduie, în ziua când omul e om și peste ei e stăpân numai Dumnezeu. Poliția pri-veghează și pedepsește aspru pe cei ce calcă legea și strică Dumineca.

Și la noi Dumineca, în unele locuri, încă e cinstită ca o zi sfântă. Toată lumea merge la biserică dimineață, ascultă coruri de cântăreți și predici luminătoare. După amiază copiii vin la școală, citesc, spun poezii, spun cum au petrecut săptămâna, merg la scaldă. Cei mai mari fac exerciții de pompieri ori învață cântări. Bărbiții se strâng la umbra unui pom și citesc ga-zete, sfaturi gospodărești, rânduiesc trebile obștești.

Dar sunt și sate unde soarele nu ră-sare și lumea face din ziua Domnului o zi pentru desfășarea diavolului. Câte un cărciu-mar deschide grajdul diavolului și cheamă oamenii să-i lege la iesle, să-i cuminice cu băutură blâstemată, care preface omul în toată firea într'un dobitoc și într'o feară. Ușile temniței le deschide băutura cărciumei. Dusmaniile, desfrânrile, bătăile și caliciile de tot felul se așază Dumineca, unde nu e preot și învățător, unde nu e pri-mărie la locul ei, iar ceilalți gem în intuneric. Se cunoaște ce oameni are un sat văzân-du-i cum cinstesc ziua Duminecii.

Să vă fie aminte, oameni buni, și să nu mai rădă diavolul de noi!

Să ne bucurăm noi cu Dumnezeu împreună, că vine dar de sus și de jos se înalță cântare de mărire și purtare de creștini adevărați.

T. S.

## FOISOARA.

### Deșteaptă-te, patria mea!

(Scrisă de Alecu Russo din Moldova acum 80 de ani)

Care e mai mândră de cât tine între toate țările sămănate de Dumnezeu pe pământ? Care altă se împodobește în zile de sărbătoare cu flori mai frumoase, cu grâne mai bogate?

Verzi sunt dealurile tale; frumoase sunt dumbrăvile și pădurile spânzurate pe coastele tale; lîmpede și dulce e cerul tău; munții tăi se înalță trufași în văzduh; râurile ca un brâu pestrișat ocolește câmpurile; nopțile tale farmecă auzul... Pentru te zimbulul tău aşa de trist, mândra mea țară?

Multe și frumoase turme pasc văile: soarele milostiv ajută să rodiască brazda; mâna Domnului te-a împodobit ca pe o mireasă; livezile tale cele întinse sunt smâl-juite cu flori felurite și îmbelüşgarea varsă

## Răvaș politic.

Alegeri parțiale de deputați au fost acum Duminecă și Luni. S'a dat luptă îndărjită pe tot locul și au eșit liberalii în Zărnești, Ceica, Boroșineu, iar partidul național în Târgu-Mureș, Teleagd. La Aleșd s'a declarat balotaj între un țărănist și un liberal.

Ministrul de finanțe, V. Brătianu, a plecat la Paris pentru îndreptarea afacerilor bănești ale țării și câștigarea unui împrumut din afară. A și intrat în pertractări cu câteva bănci care să ne dea împrumutul. Se așteaptă și sosirea ministrului președinte I. Brătianu, care dela Genova s'a dus pe la Paris. Dar mai presus de toate: Tara așteaptă să vadă ispravă și rânduială căci sunt câteva luni de când a venit la cîrmă nouă guvern și nu simțim aproape nici o îndreptare. O gazetă care nu face politică de partid («Universul») scrie cu multă dreptate că așa minții dintr'odată n'am așteptat și nu putem aștepta nici dela acest guvern, dar totuși ceeace a făcut până acum e prea puțin. «Nici afacerile bănești, nici cele economice nu s'au mai îmbunătățit, iar speculații dela instalarea guvernului liberal încoaci pat'că s'au făcut mai îndrăsnești și mai mulți ca ori când. Corabia țării plutește pe aceleași ape...»

Sunt acestea adevăruri de cari guvernul trebuie să țină sănă și să vadă mai mult și mai stăruitor de afacerile țării și îndreptarea lor decât de «interesele» și «afacerile» de partid.

De deschiderea extraordinară (înainte de terminul dat) a parlamentului încă s'a vorbit zilele trecute. În această ședință a parlamentului ar fi fost să și țină Brătianu dare de seamă despre mersul sfatului dela Genova.

Dar această deschidere nu se va face pentru opoziția și așa nu ar lua parte, iar până la toamnă când se va deschide parlamentul se vorbește și se nădăjduește că va fi pace și împăcare politică între partidul național și partidul liberal.

## Din lumea mare.

Pregătiri pentru sfatul dela Haga au început a se face. America a declarat că nici acolo nu va lăsa parte pentru că nu vrea să recunoască pe boșevici și regimul lor. «Noi, zic americanii, nu putem avea nici o legătură cu Rusia cătă vreme în aceea țară nu este un guvern responsabil către poporul rus și pus în slujbă de acest popor.»

bogățiile sale peste câmpii... O bogată mea țară, pentru ce gemi?

Dunărea bătrână, biruită de părinții tăi, își spală poalele și-i aduce avuții din ținuturile de unde soarele apune; vulturul din văzduh cătă la tine cu dragoste, ca la pământul său de naștere; râurile cele frumoase și spumegătoare, păraiele cele repezi și sălbaticice, cântă neîncetat mărirea ta... O țară jalnică, pentru ce față ta îți-e îmbrobodită în negru?...

Nu ești frumoasă? Nu ești bogată? N'ai fii mulți la număr cari te iubesc? N'ai carte de vitejle a trecutului și a viitorului tău înaintea ta?... Pentru ce curg lacrimile tale?...

Privește: dela miazații și dela miaza-noapte și dela apus popoarele ridicându-și capul... Gândirea se iveste luminoasă pe deasupra întunericului... gândirea ce zidește și credința ce dă viață... Lumea veche cu păcate se prăvălește și pe ale ei dărâmături se înalță libertatea! Deșteaptă-te! Deșteaptă-te patria mea!

Dealtcum și sfatul dela Haga ca și peste tot pacea Europei și a lumii atârnă dela înțelegerea sau neîntelegerea Aliașilor. După perdele, între Aliași sunt fel de fel de răvniri și întreceri bănești, economice și dacă acestea se vor putea limpezi atunci vom avea pace mai îndelungată. Lucrul acesta îl adeverește și faptul că la Paris se ține acum:

Sfatul marilor bănci din lume. Mulți spun că acest sfat va putea face mai mult pentru pace decât Genova și Haga. Și au dreptate pentru că și la Genova îndărătul sfatului au fost băncile și petrolul, afacerile bănești și economice.

La 31 Maiu Germania trebuie să plătească Franței rata de 50 milioane în aur ca despăgubire de răsboiu. Acum la rândul plății Germania să cam codit să nu plătească, dar Franța a spus respicat că îndată ce nu-și plătește rata va ocupa o parte din Germania. La astă Nemții au deschis punga să plătească ceeace au stricat în răsboiu.

## Rugăciunea zilnică.

Un creștin se deprinsese ca ori de câteori se rugă lui Dumnezeu să pună câte o nucă într'un vas anumit ca să poată să oricând cât de mult și de câteori anume să rugăt lui Dumnezeu.

Intr'una din zile gândindu-se el la numărul cel mare ai nucilor, care însemnau tot atâta rugăciuni către ziditorul a toate, auzi el o voce, care-i zicea în soaptă:

— Sparge nucile și vei sănă că numai acele, al căror miez va fi bun, își vor arăta acele din rugăciunile tale, care au fost bine primite și plăcute lui Dumnezeu.

Fără zăbavă începu creștinul nostru să spargă nucile și să le cerceteze, miezul cu multă nerăbdare.

Spre marea lui măhnire sufletească nu găsește decât o singură nucă cu miez bun și sănătos; toate celealte aveau miezul înegrit și viermănos.

Creștinel Câte din rugăciunile tale zilnice sunt făcute în aşa fel încât să fie ascultate și plăcute lui Dumnezeu?!!

## Cântecul sămințelor.

Hai, flăcăi, cu toții, haide, lăsați somnul! Că pe câmp azi plugul și l'pornește Domnul; Șă venit Sân-Petru și dânsul să vadă... Un înger îndeamnă boii de zăpadă, Și pe unde trage brazda lui Prea-Sântul Pantilică de aur pare că-i pământul, iar pe luciul brazdei stănd după cormăna Precesta aruncă scumpa sfânta mană, Șaruncând se roagă Fiului Prea-Sântul; «Binecuvântează, Doamne, tot pământul. Fă să fie albă lumea cum e raiul, Cât omul să crească lugerul și pailul; Mai nenumărate ca firele ierbii Fă mândrele spică, iar la vară 'n jerbii Adună-le, Doamne, grămadăște snopii, Clăile să crească mai sus decât plopii; Să și aibă tot omul codrul lui de pâne, Să și aduc' aminte de tine, Stăpâne! Hai, flăcăi, cu toții, haide, lăsați somnul! Să pornim la lucru; ne-ajută și Domnul!

D. Anghel.

# POGORÂREA DUHULUI SFÂNT.

«Si dacă s'a împlinit ziua Praznicului a cincizeci de zile, erau toți Apostolii împreună adunați la un loc. Si s'a făcut fără de veste din cer sunet, ca de o suflare de vîfor ce vine repede: și a umplut toată casa unde seudeau. Si li s'au arătat lor limbi împărțite ca de foc: și au șezut pe fieștecarele din ei. Si s'au umplut toți de Duh Sfânt, și au început a grăi într'altele limbi precum le da lor Duhul a grăi. Si erau în Ierusalim locuitori Iudei, bărbați cucerini dintru tot neamul ce este sub ceriu. Si făcându-se glasul acela, s'ou adunat mulțimea și s'a iuburat, căci auzia fieștecarele pe ei grăind în limba sa. Si se spăimântau toți și se mirau zicând unul cătră altul: Au nu sunt aceştia ce grăesc toți Galileani? Si cum noi auzim fieștecarele în limba noastră întru carea ne-am născut grăind măririle lui Dumnezeu...» (Faptele Apostolilor 2, 1-8).



Mare putere și mare schimbare a adus apostolilor pogorârea Duhului Sfânt. Pescarii cei neînvățați se umplură de înțelepciune și curaj. Înainte de pogorârea Duhului sfânt erau slabii și fricoși. «Sedea cu ușile încuiate pentru frica jidovilor», ba aposto'l Petru se lăpădase chiar numai de frica unei slujnice. Si iată-i acum după pogorâre vestesc și predică fără frică pe «Iisus Nazareanul» în fața unui popor de mii de oameni. Sfântul Duh le-a dat apostolilor tăria, însuflețirea, înțelepciunea și râvna cu cari au cucerit o lume întreagă, răbdând lipsuri, batjocuri, ocări, prigoniri și moarte pentru Hristos.

Creștinilor! Duhul care s'a pogorât peste apostoli se pogoară și peste noi. Acest Duh ne întărește, ne încălzește, ne luminează și pe noi. Duhul sfânt s'a arătat în chip de foc căci «precum focul cel pământesc preface lutul cel moale în vas vâratos, aşa și focul sfântului Duh, când cuprinde un suflet, îl face mai tare decât ferul, aşa că păcatul nu-l mai poate strica» (Ioan Gură de aur). Duhul sfânt este și lumină «pentru că omul pătat cu întunecimea păcatului prin darul sfântului Duh se face mai luminat și mai strălucit decât soarele» (Ioan Gură de aur). Duhul sfânt este Dumnezeu de o ființă și de o putere cu Tatăl și cu Fiul, aşa precum zice cântarea bisericii noastre: «Duhul sfânt este lumină și de lumină dător, viață și de viață dă-

tător, Dumnezeu și îndumnezeitor, foc care purcede din foc. Izvor viu și înțelegător, Duhul înțelepciunii, Duhul înțelegerii: bun, drept, stăpânitor, curățitor de păcate» (Hvalita praznicului).

Am zis că acest Duh se pogoară și peste noi ca oarecând peste apostoli. Să luăm aminte: trebuie să știm cum să-l primim, adeca căcum să ne purtăm ca să-l primim. Să luăm pildă dela apostoli cari se retrăseseră din vîrtejul lumii și al păcatelor și așteptau coborârea Duhului «cu un cuget în rugăciune și în cerere» (Faptele Apostolilor 1, 14). Retragerea din păcate, rugăciunea, curățenia și așteptarea sufletească: iată purtările cele bune peste cari se pogoară darul sfântului Duh. Si încă ceva: darul Duhului sfânt trebuie să ne schimbe și pe noi aşa precum i-a schimbat și pe apostoli. Darul Duhului trebuie să aprindă și în noi o însuflețire, o căldură, o râvnă statonnică pentru Hristos. Focul Duhului sfânt trebuie să aprindă și să ardă neîncetat spinii și pădurea păcatelor din ogorul sufletului nostru.

Ascultați cum ne învăță despre aceasta apostolul Pavel.

«Iar voi, zice apostolul, nu sunteți întrup, ci în Duh că Duhul lui Dumnezeu lăcuseste în voi... «Iar de lăcuseste întru voi Duhul, trupul dar este mort pentru păcat». «Drept aceea fraților, să viețuim Duhului, că de veți viețui după trup (adecă după

patimile noastre) veți muri; iar de veți mori cu Duhul faptele trupului, (patimile) veți fi vii» (Romani cap 8, 4-14).

Iată vedetei, apostolul Pavel ne spune și ne învață apriat că darul și focul Duhului sfânt trebuie să ne curețe de păcatele noastre. Darul Duhului și primirea Duhului înseamnă că trebuie să purtăm luptă neîncetată cu patimile și păcatele noastre ca să le biruim și să le scoatem din viața noastră.

«Litera omoară iară Duhul face viu» zice ap. Pavel (II Corint. 3, 6) și unde patimile și păcatele stăpânesc pe om acolo — chiar dacă se fac toate rugăciunile și se țin toate posturile — este numai «litera», dar nu «duhul» care îl face «viu» pe om, adeca gata de luptă și de jertfă pentru Hristos și sufletul său.

Creștinilor! Biblia ne spune că proorocul Ilie — când s'a suiat la munte să descopte pe preotii cei minciinoși a lui Val — a făcut mai întâi locul de jertfă, a pus jertfa pe el, a turnat de 3 ori apă și apoi s'a rugat pentru focul din cer, care s'a pogorât îndată și a aprins jertfa.

Ridicați și voi în inima voastră loc de jertfă, junghiați pentru această «jertfă de ardere» patimile și păcatele voastre, stropiți cu apa lacrimilor părerii de rău și apoi nu vă îndoiați: focul duhului sfânt se va pogori peste voi și se va sălășui în sufletele noastre.

I. Tâlcitor.

Din nou coboară-te 'ntre noi, Iisuse...

Din nou coboară-te 'ntre noi, Isuse,  
Căci iardși turma ta e rătăcită,  
Si iar se 'ntinde noaptea cea cumplită  
A vechii urii, de Tine-atunci răpuse.

O, Vino, iubitorule de oameni,  
In sufletul bâtrânei lumi să sameni  
Din nou credința cea mantuitoare....

Cunoaște-l-vom? Pleca-vom fruntea oare  
Când intinzându-și mâinile amândouă  
Asupră-ne, va zice: «Pace voud!»

A. Vlăhuță.

Duhul sfânt s'a pogorât în chipul limbilor de foc pentru a-și vădi astfel natura și puterea. Focul curăță și miste: focul Duhului sfânt curăță rugina păcatelor de pe sufletul omului. Focul luminează: razele de foc ale Duhului sfânt înălătură întunericul neștiinței ce învăluie întreg pământul și face să se reverse ziua de lumină a credinței. Focul încălzește: flacările Duhului sfânt topesc ghiața rece sub care stau incremenite sufletele oamenilor și aprind pretutindenea focul dragostei de Dumnezeu și oameni.

De vorbă cu un țăran cuminte.

I.  
Nenea Nicolae, judecat după față, ai crede că e de 40 de ani; capul alb, ca «oaea», l-ar scoate ceva peste 60. De fapt n'are numai 52. Așa e nenea Nicolae, țăran vecinic Tânăr, sănătos și la trup și la minte.

Măestria scrisului a învățat-o de silă, în «cătane». Trebuia să scrie «carte» mamei sale și nu știa, se ruga de cineva, dar acela nu scria aşa cum cerea inima lui. Si s'a hotărât să nu mai scrie acasă, până nu va

«Fiți cu duhul arzând, Domnului slugind, întru nădejde bucurându-vă, întru năcaz răbdând, întru rugăciune stăruind...» (Romani 12, 11, 12).

\*  
«Că oricăti cu Duhul lui Dumnezeu se poartă aceștia sunt fii lui Dumnezeu (Romani 8, 14).

\*  
«Au nu știți că sunteți casalui Dumnezeu și Duhul lui Dumnezeu lăcusește în voi» (I Corinteni 3, 16).

\*  
«Cugetul trupului este moarte, iar cugetul Duhului vieță și pace» (Romani 8, 6).

«Prin Duhul sfânt izvoresc izvoarele darului, care adăpa toată făptura spre rodirea de vieță». «Prin Duhul sfânt este îndumnezeirea tuturor, bunăvoie, înțelegerea, pacea și binecuvântarea» (din cântările bisericii).

«Doamne și Stăpânul vieții mele, Duhul trăndăvirii, al griji de multe, al iubirii de stăpânie și al grăirii în desert nu mi-l dat mie. Iară Duhul curățeniei, și al gândului smerit, al răbdării și al dragostei dăruște-l mie slugii Tale».

ști scrie el în suși. După o lună a scris, dar a mers greu prima încercare. De aci înainte a mers tot mai bine, până a ajuns de scris mai frumos decât «notarșul».

Din școala de suboficeri a ieșit «căprar» și s'a eliberat «filăr».

În satul său, căuta totdeauna să stea de vorbă cu oameni dela care putea învăța ceva. De mulțiori mamă-sa îl întreba supărată, că de ce zic oamenii că i «fălos»? Pentru că nu mă mestec în gunoae — răspunde scurt feciorul.

S'a căsătorit după plac. Și după asta numai ceva mai avea pe suflet — nu și-a cântă la sfânta biserică și Doamne cum îl trăgea inima! Dorința asta a spus-o preotului și învățătorului, asta a fost pela «Trei sfinti», și în ziua «Invierei» Nicolae a cântat în sfânta biserică cu glasul său de priveghitoare «Ingerul a strigat... Încă tot satul a rămas înmormurit».

Soarteau lui Nicolae să a hotărât, la alegerea următoare a fost ales primarul satului.

A dat și peste nenea Nicolae, ca peste toată lumea, primejdiiile răsboiului, dar să a intors acasă sănătos. A luat parte la mareea adunare dela Alba-Iulia, ținută în 1 Decembrie 1918. Aici a fost la largul său, a cântat: «Hai să dăm mâna cu mâna... și-a strigat din tot sufletul, căt la luat gura: «Trăiască România-Mare!» Acum își vede în liniște de frumușica sa gospodărie, dat și el la o parte de alții mai «changoși» și mai «cocoși». Un glas tainic parcă și spunea: «Solia oamenilor cuminți o să vină iarăș, mai târziu». Ii va chema vremea și patria.

Asta e pe scurt povestea unui om ce s'a ridicat prin «sine însuși».

## II.

Întâlnesc des în orășelul nostru pe nenea Nicolae. Schimbăm câteva vorbe și... p'aci și drumul! Odată aveam chef de mai multă vorbă. Bine, nene, zic eu, văd că ai rămas tot cel vechiu, cuminte și cumpătat, dar... dar nu mai ești vesel ca odată! Vesel? Și mă înșepă cu privirile ca cu două ace, acestea-s vremuri în care sufletul meu de român trebue să fie vesel?! Credetă că noi, cei dela sate n'avem inimă și suflet înțelegător? Ce vezi, ce auzi, dar mai cu seamă ce cetești astăzi au darul veseliei? Aceste nărozii scrise negru pe alb, au darul să măreasă prăpasia între frați, în loc a ne iubi unii pe alții și-a mărturisi toată suflarea românească într'un singur gând. Să ertăm toate pentru inviere... și să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi... ne învăță cântările invierii Domnului; și tot aşa ne sfătuște și bunul nostru Rege. Dar domnii nostri par că s-surzi, se ceartă ca læții. Ba ce e mai rău, vin și cu «politica» lor, ne învățăbesc și pe noi. Apoi, pot eu să fiu vesel, când pentru că nu se pot înțelege «domnii», trebue să suferă țara întreagă?!

## III.

Bine, nene Nicolae, vezi d-ta, eu nu sunt gazetar, dar totuș aș vrea să scriu la gazetă, cam cum văd sătenii nostri cuminți situația, judecând după stările dela sate. Noi, cești dela orașele, credem, că începutul cu începutul, iarăși o să ajungem la oarecare rănduială. Ba avem nădejde la Dumnezeu că în căiva ani să venim cu totul în ogaș. Bine-ar fi — zise nenea Nicolae — eu unul am puțină nădejde că voi ajunge zilele acelea. Nu vezi d-ta, că nu mai ascultă nime nimic, fiecare «măciucaș» crede că și el poate fi primar. Notarșul e «îmbuznat», că cu învățătura lui n'a ajuns la plasă, ori la prefectură. De primește vr'un ordin că trebuie să lucre, isbește cu pumnul în masă, înhoalbă ochii, tușește și-apoi apăsand vorba și uitându-se coerdis la ordin, zice: astă încă e un «bou». Și când te găndești că a fost lăpădat din slujbă pe vremea ungurilor, astăzi mai poți vedea și minunea, să ajungă ministru în România-Mare! Trage simbrie grasă și căntălăria să toată ziua încuiată; își lucră moșia cu nevoiașii și cu văduvele, apoi tragi nădejde, că o să venim în ogaș!!

Inainte, fruntașul era primar, comitetele comunale găseau de fruntași.

De venea o poruncă dela mai marii nostri, o îndeplineam fără a zice nici «cârcă». Astăzi au ajuns la cârma satelor, în multe locuri, cine-a dat Dumnezeu. Democrația astă a dat la o parte fruntași și la cârma satului a ajuns până și acela ce odată scotea caii. Să fură banii din lada satului, cassarul și notarșul să plimbă liberi prin sat, iar oamenii trag cu ochiul și zic în batjocură: «așa-i în România-Mare»!

Ei, și cine crezi d-ta că-i de vină la toate acestea?

Păi cine să fie, «guvernul». Nu vede guvernul ticăloșia în care am ajuns?

Spusua și vre-o dată? Dapoi acolo-i comitetul, spună-i.

Dar spunea i că comitetul nu-i acătarea. Eu nici nu așa vinovat guvernul, ci pe d-voastră, pe fruntași. Dacă d-voastră va-ți strângă rândurile, a-ți cere ajutorul preotului și a învățătorului, nu cred că n-ai isbuti să faceți rânduială în sat și fără guvern! Și dacă săr lucra așa în toate satele, cu tragere de inimă, cu dragoste — fără gânduri ascunse, — eu cred că am ajunge la rânduiala de mai înainte, mai iute de cum credeam.

Când vă vin domnii cu politica, ascultați și pe unul și pe altul, uitați-vă la om și la trecutul lui, nu-vă uitați la «nemostenii» și la făgădueli — nu îmbrățișați de odată pe oricine, ci gădăji-vă zile întregi, cum ar ești lucrurile mai bine și pentru d-voastră și pentru țară. Faceți numai o fată așa și o să vedeți că nu vă mai învățăbesc domnii cu politica lor.

Hăm... Zău ai zis ceva! Și se uită nenea Nicolae la mine, lung și gânditor...

I. Delasăcaș.

## Plantele de leac (medicinale).

Cu numărul de azi vom începe să publicăm rubrica aceasta, pe care vă rugăm, iubiți cetitori, să o ceteți cu băgare de seamă număr de număr — căci puteți avea mari foloase — dacă veți urma întocmai sfaturile noastre. Nu spuneți aci lucruri nouă nici necunoscute, ci vă atrageam luarea aminte asupra unor bogății — plantele de leac, pe lângă cari trecem fără să le băgăm în seama. Fiecare din aceste plante (burueni) e o cunoștință veche a voastră. De frumusețea lor de căteori nu văți bucurat deodată cu sosirea primăverii și în miroslor lor plăcut de căteori nu văți odihnit trupul istovit de munca grea a verii. Aceste plante nu cresc numai că să ne desfășăm în miroslor frunzelor și florilor lor, ci ele conțin și puteri ascunse, cari vindecă boli și răni, aînă dureri și suferințe trupești. Oare nu vă aduceți aminte, cum până nu de mult apăreau băbeli și vrăjitoarele satelor noastre cu săcușele pline de ierburi, ca să aline vre-o boală, ori năcază în casele voastre, ori să alunge vre-un duh rău? Astăzi au cam dispărut băbeli și vrăjitoarele de mai de mult, insă ierburile au rămas cu puterea lor vindecătoare, din cari îscusință omenescă face fel de fel de leacuri.

Suntem o țară binecuvântată de Dumnezeu, mândră, și bogată, avem tot ce ne trebuie, numai trebuie să știm să ne folosim de bogățile cu cari a înzestrat o Dumnezeu. Cu toate acestea cu cătă ușurătate trecem și călcăm în picioare bogățile fără de sfârșit ale moșiei, care acum întreagă este a noastră. Una dintre aceste bogății, sunt plantele de leac, cari cresc pe toate cărările (potecile), pe lângă garduri, prin grădini, pe marginea drumurilor și prin păduri, pe cari noi nu le băgăm în seama și le lăsăm să putrezesc și, când suntem bolnavi, le plătim cu bani scumpi.

Avere națională de milioane se pădește astfel tot anul, fără să i se ia folosul. Până acum numai străinii și mai ales jidani (ovrei) au adunat aceste plante dela țărani nostri pe preț de nimic, ca apoi ei să căștege averi tocmai pentru că țărani nostri n'a știut ce preț au ele. În alte țări adună țărani toate plantele de leac și își căștigă pânea de toate zilele. Așa de pildă Ungaria, așa mică cum a rămas ea după răsboiu, a exportat în anul 1921 (a scos din țară) plante de leac în

preț de peste 40 de milioane de coroane, după ce și-au acoperit toate trebuințele din țară. Oare să fim noi oameni mai slabici ei și să nu putem face acelaș lucru? Atragem luarea aminte a preoților și învățătorilor nostri mai ales ca să atragă luarea aminte a țăraniilor, a copiilor de școală, orfanilor de răsboiu și nepuțincioșilor de pe sate, ca sub supravegherea lor să adune aceste plante, să le usuce după povețele noastre și să le vândă direct la droguerii și farmaci (șpiterii), fie la alte societăți care se ocupă cu adunarea lor. Astfel de droguerii sunt:

1. Chimico-Farmaceutica, s. a. Brașov.
2. Gea Krayler, Timișoara.
3. Rozsa, droguerie, Cluj.
4. Farkas & Comp. Oradea-mare.
5. Krafft și Herberth, Brașov.

Cine vrea să strângă cantități mai mari, să scrie la una din societățile acestea și să trimite mustă și să facă învoială (contract) în scris, cu ce preț cumpără plantele străne.

Ar fi bine ca mai multă să se întoarcă la strângerea și uscarea lor, sub conducerea învățătorului, a preotului ori alt știitor de căte, căci așa mai ușor se pot strângă și usca și se poate căpăta preț mai bun. În satele unde sunt cooperative sau învățători, acestea ar putea lua în mână și această strângere, care nu reclamă muncă grea nici capital, ci numai puțină venită și străduință.

Insemnatatea plantelor de leac nu se poate tăgădi; ele dacă ar fi strânse și uscate cu chibzuială, ar putea aduce bunăstarea învățătorilor și pe unde sunt locuri, cari aici zac nefolosite. Și mă cu tuții că cele mai multe leacuri se fac din aceste plante și că ele sunt scumpe, însă în punga țărănumului nu intră aproape nici un băndă de plantele de leac. La tot pasul dăm de flori de soc, de teiu, de mușețel, apoi de ismă creață, mășăriță, mătrăgună și alte multe, dar numai ici-colo dacă adună cineva pentru trebuințele casei, însă nimeni nu le strâng pentru că să-și facă un căștig, cu toate că abia este un tăut mai binecuvântat cu plante de leac ca plaiurile noastre.

*Florile de soc* ('atinește: flores sambuci, nemetește: Holunder, ung.: bodzavirág), sunt foarte cunoscute, cresc pe lângă garduri, prin mărcinisușuri, au coloare albă și înfloresc la sfârșitul lui Maiu și începutul lui Iunie. Îndată ce florile sunt desvoltate și nu prea îmbătrânește le adunăm pe timp uscat, lăsându-le cotoarele scurte. Le uscăm la umbră pe o rogojină, în straturi subțiri și cu grije, ca să și păstreze față căci dacă se înegresc își perde prețul. De aceea e bine să le întoarcem des, ca să se usuce repede și să și păstreze coloarea. Pe timp ploios se pot usca și în uscătoare de poame. Pentru ca să se uscă în pod, sau alt loc umbros unde umbără aerul.

Florile sunt foarte căutate și 1 Kgr. floare uscată se vinde cu 25—30 Lei.

Ca leac de casă se întebuințează des ca ceai, care liniștește nervii, curăță săngele și stomacul și îndepărtează asudatul.

V.

## Faceți cooperative (învățători, bănci) sătești.

Acum de vre-o cătiva ani încoaci avem năcazuri și greutăți mai multe și mai mari ca oricând. Unii zic că vremea ni le-a adus, alții că «guvernele». Dar să ne gândim și să ne dăm seama că și noi suntem de vină că le avem pe toate: nu ne știm ajuta. Dacă fiecare comună ar avea o cooperativă, de bună seamă n'am avea toate năcazurile și toate greutățile de azi.

Cum se face o cooperativă? Se face așa că se strâng laolaltă cătiva oameni de înțelegere din un sat (bine ar fi dacă s-ar strângă toți) și hotărăsc să o facă. Sunt cărți

și statute anumit scrise cari arată mai deaproape cum trebuie să se facă (preoții și învățătorii le cunosc). Această tovărășie se pune apoi în legătură cu altele din satele vecine și toate la olaltă își fac o «federală», adecă un fel de mamă îngrijitoare și conducătoare peste ele.

Aceste cooperative sunt de cel mai mare folos oamenilor. Ele sunt și un fel de bânci mai mici în cari oamenii din sat își pot pune oricând pe camătă banii cei în incuați prin lăzi, iar cei lipsiți pot scoate împrumut târă să mai facă călătorii cu zilele pe la oraș. Dar un alt folos mai mare al cooperativelor este acela că prin ele oamenii își pot face toate vânzările și cumpărările lor. Si se știe doar că năcăzul cel mai mare este tocmai acesta că de multe ori nu putem vinde la preț ceeace avem, iar la cumpărat ne prea ușură marfa. Astă vine de acolo că între noi și între cei cari cumpără sau vând este ceata fiămândă a speculanților prin mâna cărora trec toate vânzările și cumpărările noastre cu mare «căștiș» pentru ei. Folosul cooperativelor este tocmai acesta că ele sparg ceata speculanților și vând ele negoțul membrilor sau le cumpără cele de lipsă.

Câte lucruri bune s-ar putea face dacă am avea tovărășii! Spre pildă, lată căte năcăzuri avem cu prețul vitelor. De ce? Pentru că vitele noastre le cumpără negușorii când vreau și cum vreau și le trec granița cu căștiguri de milioane. Dacă am avea cooperative multe și mari n'ar fi aşa pentru că ne am putea apăra mai bine munca și avutul nostru. Am avea noi legături cu firmele din țările cari cumpără vite și prețul vitelor noi l-am staveri și astfel cu sute de milioane ar rămâne mai mult în punge economilor noștri.

Tot aşa stăm și cu cerealele (bucatele) cari se vând. Le cumpără jidani, șulleri, speculanții și le trec peste hotără cu căștiguri de milioane. Si noi le-am putea vinde mai la preț, ca și ei, dacă am fi strânși în tovărășii. — Tot aşa vom păși și cu pădurile. Le vor cumpăra și tăia străinii iar Români noștri vor lucra cu ziua, cu firezul, cu toporul și cu plata ce se vor indura să le-o dea alții. Dacă am avea tovărășii, ar cumpăra ele pădurile și căștigul întreg ar rămâne celor cari muncesc pentru el.

D'apoi la cumpărătură cât de mult ne-ar putea ajuta tovărășile! Gândiți-vă D. Voastră: dela Viena, dela Galați sau dela București prin căte mâni și prăvălii trec hainele, încălțămintele, uneltele și celelalte lipsuri ale noastre? Si gândiți-vă că toate aceste «vămi ale văzduhului», le plătim noi susținând. Dacă am avea tovărășii n'ar fi aşa pentru că am cumpără oblu dela fabrică, dela vapor sau dela firmele cele mari.

Lată căteva din marile și multele foioase ce ni le-ar putea aduce tovărășile. Țările cele înaintate le au de mult și au făcut minuni cu ajutorul lor. Noi aproape nu le avem și aceasta este una din principiile că suntem «săraci în țară bogată». Si mai ales aceasta e pricina că țărăniminea noastră nu știe și nu-și poate apăra interesele și munca decât cu gura și cu jalba. Tovărășile dau oamenilor puterea să se apere ei din puterile lor. «Prin noi însine» este parola tovărășilor și când țărăniminea noastră va înțelege să se strângă sub acest steag atunci își va croi o soarte mai bună.

In celalalt număr vom spune despre încercările ce s'au făcut aici în Ardeal cu facerea de tovărășii. T. Povață.

## Prețul vitelor

iarăș a scăzut — cari sunt pricina?

Odată cu sosirea primăverii se urcă și prețul vitelor. Era un mare noroc și ajutor pentru oamenii noștri această urcare după ce de multă vreme tot cu pagubă le-a mers economia.

Dar abia s'a pornit această urcare îndreptățită și cu dor așteptată și iată acum iarăș a dat înapoi. Prețul vitelor iarăși a scăzut, ba ce e mai mult am ajuns iarăși acolo de unde abia am putut scăpa: nu ne putem vinde vitele. Pricina este aceea că guvernul a pus iarăși mari greutăți exportului de vite, adecă trecerii lor în alte țări. Si anume guvernul a pus condiția că numai așa îngăduie trecerea vitelor peste graniță dacă jumătate din vitele cumpărate pentru trecere se vând aici în țară cu preț maximal. Cu astă adecă guvernul a vrut să mulțumiască și pe cei dela orașe ca să aibă carne mai ieftină. Dar socota astă s'a spart iarăș în capul economilor.

Negustorii nu vreau să mai cumpere vite cu astfel de condiție grea și așa târgul de vite iarăși stă pe loc.

Hotărârea guvernului nu e din cele mai bune. Trebuia să lase pe o vreme mai lungă sălobod exportul de vite căci doar cei mai mulți economi nici n'au putut vinde în primăvară pentru că boii le trebuia la țară, iar acum pe când să i vândă n'are cine să-i cumpere.

Greșește apoi guvernul când sare mereu cu «prețul maximal» pe pâne și carne — cari sunt aproape singurul izvor de venit al țărănilui — în vreme ce toate lipsurile și cumpărăturile economiei se urcă mereu cu prețul în văzduh.

In felul acesta guvernul nu încurajează pe țărani să-și sporească vitele și să scoată tot mai multă pâne din pământ. Altă cale trebuie să alegă guvernul și despre aceasta vom spune în celalalt număr.

## Unde ungurii nu vreau să învețe românește.

In zilele trecute domnul ministrul al dreptății Tr. Florescu a făcut controlă la tribunalul din Timișoara, și a rămas uimit, când a auzit, că acolo se face judecata și acum tot în limba ungurească. Muștrându-i aspru pe slujbași, a dat ordin ca de aci încolo să vorbiască românește; a ascultat apoi o judecăță făcută în limba noastră, și a plecat.

A ieșit până în stradă și s'a întors să vadă dacă-i ascultă porunca. Dar cei din lăuntru crezându-se scăpați începuseră iarăș ungurește. Ministrul a rămas scârbit de felul acesta de purtare și dat poruncă aspră, ca de aci înapoi să nu se mai poată face pâri și judecăți decât în limba noastră, care este limba cea oficială a țării întregi.

Porunca aceasta însă nu le-a plăcut ungurilor din Timișoara și au trimis o deputație la ministrul să-și schimbe porunca, dar li s'a răspuns, că aşa ceva nu se mai poate. Si drept a avut, doar nu sunt în țară lui Arpad.

Căutându-se să se afle de unde pornește această dușmanie și ură față de limba noastră și față de țara noastră s'a găsit, că episcopul papistaș din Timișoara cu numele Glatfelder i-a pus la cale pe dedesupt, și că el bagă această ură și în sufletul preoților, și al celor ce se vor face preoți papistași în partea locului. Aceste mărturisiri le-a făcut chiar un preot de al său cu numele Valentin Anton în «Foaia Banatului» scrisă nemțește, mai spuind și aceia, că episcopul numit lucră la porunca și după planul dela Budapesta, și la indemnuri păpistășești venite de mai departe.

Acesta-i «vlădica» păpistaș, care umblă prin București cu recurs să nu i se împartă moșii cele întinse!

## Gospodărie.

Matcele de rezervă.

(Fine).

Unii dău matcele închise 2–3 zile, pentru că în acest interval albinele să se obiceiuască cu ele. Nu trebuie însă să se scape din vedere, ca să se dea odată cu matca și câteva albine, cari să îngrijească și nutrească. Sună cutii anume întocmite pentru aceasta. Putem și noi să ne facem din o bucată de carton rotundă, în jurul căreia tragem ace cu gămălie la așa de-părtare ca să nu poată trece prin ele o albina. Această cutie o împlântăm cu vârfurile acelor într-un figură în stup. După 2–3 zile, când observăm că albinele s'au împrietenit cu matca nouă o eliberăm.

Totdeauna înainte de a da matca târără, stupii respectivi, să-lăsăm 48 de ore fără matcă, spre a-și simți orfanitatea, dar nu mai mult, ca să se prea obiceiuască cu creșterea de matcă.

Un alt procedeu foarte simplu de a da matcă e că așezăm ramele din stupul de rezervă în despărțământul de miere al stupului fără matcă. Între acest despărțământ și cel de clocit punem pânză de drăguț, prin care albinele nu pot trece. După 2–3 zile matca a primit miroslul stupului și o trezem jos.

Dacă n'avem pânză de aceasta, lăsăm în despărțitoare o mică spărtură, prin care să nu poată trece decât că o singură albina. După 2–3 zile trezem ramele jos.

Dacă vrem să iernăm stupii de rezervă, îi așezăm peste iarnă în despărțământul de miere al stupilor mari, și vor ierna foarte bine, primind căldură de jos. Primăvara apoi îi ducem iar la locul lor.

Pr. Al. Popa.

## Ce poate stăruința și străduința.

A spus cineva, că cea mai mare putere pe lumea aceasta e stăruința și străduința, și mare adevăr a spus. Ne-o dovedește un om sărac, care azi are nu știu câte milioane de dolari. Il cheamă Edison și trăiește și azi; e de 70 de ani. A învățat carte cu greu, din pricina săraciei, și de tinăr încă a trebuit să intre la poșta ca telegrafist, ca să aibă cu ce trăi! Dar slujba astă nu-l putea opăci să nu lucre când ieșea dela oficiu, și lucra până noaptea târziu; nu dormia decât două ceasuri, și atâta doarme și azi, — încolo cele 22 de ceasuri (dela un somn până la celălalt) muncește în lucrătoarea lui de fierărie, făcând planuri și iscindind fel de fel de mașini. În chipul acesta a ajuns să iscandească din capul lui aproape 900 de mașini. Între ele, e mașina care vorbește (gramafonul), apoi cinematograful, adecă mașina, care-ți arată pe pânză pe om, fugind și mișcând de găndești, că-i aievea, nu numai chipul lui; el a iscudit, adecă a inventat și para (lampa) electrică și câte altele. Pentru aceste iscudiri, la cari a ajuns după multă bătăie de cap și cu multă muncă cum vedeti, a primit în schimb sume frumoase de bani, aşa bunăoară numai penetrând a inventat para electrică, cu care a făcut atâtă bine lumii întregi, a primit de odată două milioane de dolari.

Și vedeti, sunt atâtia înși cari dorm până-i arde soarele la burtă, și-apoi când se scoală zbiară că îi ia gura, că «domnii nu lucră»! Sunt ei și trători destui pe lume, nu-i vorbă, dar aceia numai ei se cred domni, că nu sunt! «Cine vrea să fie mai mare trebuie să lucreze (să slujească) pentru toți», a zis Mânt. Isus Hristos —

numai acela e *domn*, chiar și dacă ar purta cioareci și s'ar încărca cu opinci.

Orice ai vrea să fi, nu poți ajunge de nu te vei strădui și de nu vei stăru în această strădanie bună.

Incercați, și vedeți că e cu adevăr!

## Știrile săptămânei.

**Căsătoria regelui Alexandru al Sârbiei cu principesa noastră Marioara**, ce era să se țină acum la 1 Iunie, s'a amânat până la 8 Iunie. Pentru ospăt se fac mari pregătiri.

**Un disc se va purta în toate bisericile noastre pentru ajutorarea nenorocitilor dela Lupeni.** Așa au hotărât că-petenile bisericii noastre de aici din Sibiu și acest disc se va purta în Duminica primă după Rusali. Am scris și noi la gazetă despre grozava nenorocire dela Lupeni pe urma cărei au rămas 95 de copii orfani, 63 văduve și 7 părinți bătrâni, neajutorați. Iată acum li se dă prilej tuturor creștinilor să-și facă datoria față de sărmanii rămași în urma celor care se coborau zilnic în întunericul pământului să scoată de acolo cărbunele de lipsă pentru taria și întărirea țării noastre. Dar pe lângă aceasta și porunca evangheliei lui Hristos să ajutăm pe cei năpustiți, să ascultăm plângerea celor 95 copilași orfani care strigă cu Ieremia: «sărmani am ajuns fără de tată, mamele noastre văduve». Tot creștinul e dator să-și pună pe disc ajutorul său și jertfa sa.

**Salutul drapelului.** Este o frumoasă datorie a fiecărui cetățean, ca la serbări, defilări sau alte prilejuri să-și ia pălăria din cap și să dea cinstea cuvenită mândrului drapel (steag) al țării — sub cîtele căruia au murit atâtiva eroi pentru întregirea țării și făurirea României mări.

Să căutăm ca întâi noi România să dăm pildă bună ca văzând cei de altă limbă și lege să ne urmeze.

**Valuta (prețul) banilor.** La Bursa din București un Franc francez se poate cumpăra cu 13 lei 50 bani, Lira italiană cu 7—7·50 lei, Marca nemților cu 52—53 bani, Dolarul cu 144—145 lei, Leva bulgarilor cu 1 leu 10 bani, Coroana austriacă cu 1—2 bani, Coroana cehoslovacă cu 2 lei 78—2·82 bani, Coroana ungărească cu 2 bani și jumătate, Dinarul sărbesc cu 2 lei.

**Cât aur avem în tezaurul dela Moscova?** Când s'a refugiat România din calea Nemților și-a luat tot aurul ce-l avea și la dat în câștig Rușilor cu cari avea «alianță». Rușii l-au pus în pivnița statului dela Moscova și după aceea a venit potopul bolșevismului și să aurul nostru a rămas acolo. Valoarea întregului tezaur face 315 milioane de lei în aur. Se spune cu siguranță că acum în pivnița dela Moscova nu mai avem nimic. Au răsipit tot bolșevicii. Numai bijuteriile (scumpele de aur) ale familiei Regale se zice că ar mai fi rămas. Bolșevicii vor trebui să dea seamă!

Bolșevicii vreau să omoare pe capul bisericii din Rusia și pe alții, o mulțime de episcopi și preoți pentru că au protestat jefuirea bisericilor de odoarele sfinte. Pentru această «îndrăzneală» bolșevicii au aruncat la temniță și la judecată — poate pe moarte — pe capul bisericii ortodoxe din Rusia, patriarhul Tikhon și pe alții mulți episcopi și preoți.

La astă barbarie, capul bisericii din Anglia, învățătul episcop Canterbury, s'a ridicat cu protest și a înaintat rugare și chemare către toate bisericile creștine și către toate guvernele țărilor din Europa să intervină pentru scăparea celor aruncați în temniță de «legea» bolșevicilor.

Si la toate acestea papa dela Roma, «locuitorul lui Hristos pe pământ», nu zice nici cărci...

**Un rege cuminte și milostiv.** Regele Alexandru al Serbiei, înțelegând că din prilejul căsătoriei sale cu Principesa noastră Marioara, i se pregătesc daruri scumpe de nuntă a chemat la sine comisia însărcinată cu strângerea darurilor și i-a spus că nu primește bucurios daruri și aururi scumpe care costă milioane, ci este dorința lui că aceste milioane să se folosească pentru școale, pentru luminarea poporului și ajutorarea săracilor, orfanilor și bolnavilor.

**Ungurii stau să crepe de ciudă** că ne văd pe noi «Valahii» și «opincarii» străni în o singură casă și o singură țară și de aceea ceară în toate chipurile să ne poată sparge casa și țara cea nouă. Acum s'au apucat și au scos la Viena o foaie cu numele «Ardealul» pe care o trimite la noi, acum mai în urmă sub numele de «Vîitorul». E plină de minciuni și batjocuri și de departe să vede gândul diavolesc celiare: să ne spargă țara ca să poată pune ei iarăși mâna pe noi.

Dacă ar ajunge la mâna cuiva această gazetă să o arunce numai decât la foc și nu cumva să învăluie ceva în ea căci e plină de otravă.

**Cât trebuie să plătească Germania Franței în anul acesta?** Se știe că Nemții au făcut în vremea războiului mari pagube pe pământul Franței și de aceea sfatul de pace care să țină după război la Paris a hotărât că Germania să plătească mari despăgubiri de război Francezilor. Pentru plată s'au pus rate după ani și luni. În anul acesta Germania va trebui să plătească următoarele rate de *bani, tot în aur*: în Aprilie a plătit 18 milioane, acum la 31 Maiu trebuie să plătească 50 milioane, în lunie 50 milioane, tot așa căte 50 milioane aur și în lunile Iulie, August, Septembrie, Octombrie, Noembrie și Decembrie.

De altcum Francezii își duc acasă aurul căci la anul 1870 când i-a bătut Bismarck au trebuit să strângă cerceii, inelele și ceasurile de aur din țară să plătească pe Nemți care au scos atunci cu trenul aurul din țara lor. Acum îl duc înapoi — de sine înțeles cu dobândă și camete de întâzire.

**Despre minunata mașină de arat „Fordson”** din America, de care am scris și noi în numărul 19 — ne întrebă unii că de unde să ardea cumpăra sau face întrebarea despre prețul ei. Acei care doresc să știe aceste lucruri să facă întrebare la Academia de agricultură în Cluj de unde vor primi lămuririle de lipsă.

**S'au schimbat și boalele.** Un docttor învățăt scrie și arată într-o gazetă că s'au schimbat și beteșugurile oamenilor. Altfel de boale erau acum două, trei sute de ani și multe din boalele de atunci astăzi foarte rare se mai ivesc și dimpotrivă multe din boalele de azi nu erau aşa dese, sau erau aproape necunoscute pe atunci. Trăim cu adevărat vremuri schimbante, oameni schimbați și beteșuguri schimbante!

**Spirit (alcool, adeca vinars) din aschii de lemn** au cercat să facă țările din nordul Europei unde cerealele și cartofii abia ajung pentru mâncare, nu și pentru făcut de buntură. Încercările se spune că au eşit destul de bine. O toană de aschii de lemn uscat poate da 78 până la 80 litri de spirit. În Germania și Suedia sunt fabrici care fac «spirit de lemn». De beut se zice că nu-i bun pentru că are un miros cam urât. Se folosește ca leac la anumite boale precum și la lipsurile industriile.

Unii spun că și la noi s'ar putea fabrica după ce avem destule lemne și păduri. Noi însă zicem să-i facă mai departe Nemții și Svedii pentru că mulți Români de ai noștri s'ar deda cu mirosul cel «greu» al spiritului de lemn și cu vremea ar începe să-l îngheță. Căți «betegi» am avea atunci care ar alerga cu săcurea în pădure după «leac»! Căți ar începe a «frige» răchiu de lemn și căți și-ar bea în câteva zile toate lemnele și gardurile de pe lângă casă! Am avea mai multă pagubă decât dobândă.

**Cât este de departe soarele?** Învățăți care se ocupă cu astronomia au calculat că dela noi până la soare este o cale de 150 milioane kilometri. Ca să ne putem face o închipuire cât e de lungă această depărtare un învățăt zice că dacă un copil ar avea o mână atât de lungă cât să-i jungă cu degetele și să le bage în focul soarelui — apoi acest copil ar crește, ar îmbătrâni și muri fără să simtă că îl arde la degete ceva. Numai dacă acest copil ar trăi 120 de ani atunci ar ajunge să simtească arsură. Adecață atât de departe e soarele că și iușeala durerii, care merge ca fulgerul și pe care noi o simțim la moment când ne arde ceva, încă ar trebui să călătorească 120 de ani prin o nână de om până ar ajunge la creerul omului.

**Tot un drac.** În biserică catedrală din Moscova mai săptămâni trecute au intrat noaptea tâlharii și au jefuit-o de odoarele și uneltele cele scumpe și sfinte. Dimineață poporul credincios a rămas foarte rece și nepăsător la vestea astă din pricina că pe ziua următoare bolșevicii rânduise să «recvireze» uneltele de metal de prin biserici și oamenii șoptiau că-i «tot un drac», adecață tot de un fel tâlhарul care furase noaptea ca și bolșevicul care se pregătea să «recvireze», adecață să fure, ziua.

**Un om care n'a dormit 54 de ani.** La Pittsburgh a murit un om de 82 de ani nume William Warner, despre care gazeta «Chicago Tribune» spune, că în ultimii 54 de ani n'a dormit. El își petrecea nopțile pe un fotoliu (divan) dar așpicia numai ușor, aşa că rămânea ca și treaz și vedea și auzia totul din jurul său. Se zice că s'a bucurat de o bună sănătate până la moarte.

**Pelerinaj (eșire) la Avrig, la mormântul lui Gheorghe Lazăr,** fac profesorii și elevii liceului de stat din Sibiu acum Sâmbăta la sf. Constantin și Elena. Se va face parastas și producție școlară. Tren special pleacă din Sibiu la 8 oare a. m. și se reîntoarce la 6 oare. Sunt invitați și alii, că mai mulți.

**Un congres al tuturor comercianților și industriașilor din România-Mare** se va ține aici în Sibiu la 3—4 și 5 Iunie stil nou (la Rusali). Vor participa mii de persoane și vor discuta interesele și imbunătățirea comerțului și industriei naționale. Cei din Ardeal vor trebui să fie aici pe 3 Iunie ca să poată primi pe cei care vin din depărtări. Se vor lua măsuri de încărcare și pe tren se dă o reducere de 75%.

Sunt rugați a lăua parte că mai mulți din comercianți și industriași. Lămuriri mai de aproape dă dl Aurel Popescu, comerciant Sibiu, strada Prințipele Carol 13.

**Dar creștinesc.** Credincioșii bis. ort. rom. din Dăișoara jud. T.-mare Spiridon și Ana Nica aflători în America au binevoită a dărui, întru preamarirea lui Dumnezeu biserică din Dăișoara toate sf. recvizite pentru sf. proscrimide în valoare de 2000 lei pentru care dar subsemnatul preoții împreună cu obștea creștină din loc, aducem donatorilor cele mai călduroase mulțumiri.

Dăișoara, la 10 Maiu 1922.

Preoții: Ioan și Aurel.

Nr. 4148 Epitr.

1-2

## Concurs.

**Consistorul arhidiecezan ortodox-ro-**mân are lipsă de 470 (patru sute șapte zeci) stânjeni lemne de foc (blâni groase de fag) de prima calitate.

Ceice doresc a lăra această cantitate de lemne sau numai o parte din ea să și înainteze ofertele lor subsemnatului Consistor în Sibiu strada Mitropoliei 32 până la 15 Iunie st. n. a. c.

Lemnele sunt a se preda în Sibiu așezate în stânjeni la locurile ce se vor designa, — cel mult până la 15 August st. n. a. c.

Sibiu, 13 Maiu 1922.

Consistorul arhidiecezan.